

Dansk mælkeproduktion i Thailand

Thailand kaldes af gode grunde verdens køkken. Overalt bliver man mødt med duftende mad med eksotiske råvarer, næsten alt er lokalt produceret. Mejerisektoren er dog ung, og den blev startet op af en dansker.

Maskinbladet og Bovi har sammen med IFAJ (den internationale forening af fødevare- og landbrugsjournalister) besøgt Thailand for at blive klogere på et land, som er et af verdens mest betydende inden for fødevareproduktion. Den brede fødevareindustri udgør over 20 procent af Thailands bruttonationalprodukt.

Høster tre til fire gange om året

Thailand er et ekstremt frodigt land. Her kan man stort set dyrke alt. De fleste steder er der rigeligt vand, og med et varmt klima året rundt kan der høstes tre til fire gange om året.

70 procent af det dyrkede areal er ejet af små landbru-

gere med to til fem ha jord. Over 50 procent af landbefolkningen lever af at dyrke ris. Ris betyder meget for både kultur og økonomi i Thailand. Det er landets vigtigste afgrøde, men det er også en landbrugsafgrøde, der bliver eksporteret i stor stil.

Thailand er verdens tredje største producent af ris, specielt jasminris som vi kender fra hylderne i supermarkeder. Men regeringen og den voksende middelklasse ønsker at øge den bæredygtige produktion af animalske fødevarer, og mælkeforbruget i Thailand stiger med fem procent om året.

Fra 12 til 20 kg mælk dagligt

Nawanon Chantapra beskri-

Af Jette Beck

Henning Høy Nygaard fra ambassaden i Bangkok byder velkommen til Thai-Denmark Dairy Farm sammen med Nawanon Chantapra, der er chef for mælkeproduktion og udvikling i DPO. Foto: Jette Beck

Om DPO

Det statslige DPO (Dairy Farming Promotion Organization of Thailand) ejer koncernen Thai-Denmark og Thai-Denmark Dairy Farm.

DPO er med til at fastsætte og beregne prisen på mælk i Thailand.

DPO har fem mejerier og malkekvægsbedrifter i forskellige thailandske provinser.

DPO forventer at mælke-indtaget indenfor få år vil stige fra omkring 17 liter pr år til 25 liter på år pr indbygger.

Kilde: DPO

ver DPO's mælkeproduktion i Thailand.

- DPO har fem mejerier og malkekvægsbedrifter i fem forskellige thailandske provinser og knap 1000 medarbejdere. Ud over egen produktion køber vi mælk fra 3500 lokale mælkeproducenter med mere end 17.000 malkekøer. Hver producent har ret til at levere fra 100 kg mælk om dagen. Formålet med vores bedrifter er at træne vores landmænd til effektiv mælkeproduktion og øge mængden af friskproduceret mælk i Thailand, siger Nawanon Chantapra. Han fortæller, at målet med stedet er at træne 680 unge mælkeproducenter årligt og at øge produktionen af frisk mælk. Frisk mælk er ikke

normen i Thailand. Langt de fleste mælkeprodukter er baseret på tømælk.

- Alle vores mejeriprodukter er produceret af frisk mælk. Den gennemsnitlige ydelse hos de lokale bønder er i gennemsnit 12 til 14 kg mælk om dagen. Målet er at få ydelsen op over 20 kg mælk pr ko dagligt. Det kan vores landmænd rent faktisk forholdsvis nemt opnå ved omlægning af fodringen og udskiftning af genetik fra de traditionelle thailandske køer til Holstein-racen, siger Nawanon Chantapra. DPO leverer tyresæd fra farmen her til hele Thailand.

Malkestald med vanddamp og ventilation

Thai-Denmark Dairy Farm er en bedrift baseret på moder-

ne teknologi. Køerne bliver malket i en sildebensstald, men Nawanon Chantapra satser på at få installeret malkeroboter indenfor få år.

Dyrene går i løsdrift i de åbne stalde. Nawanon Chantapra forklarer, hvordan regntiden stadig driller i de åbne løsdrifter, der bøvler med våd bund i regntiden.

- Bunden er ren gødning, hvilket tørrer hurtigt op undertagen lige her i regntiden, siger chefen for mælkeproduktion og udvikling.

Miljøtiltag er der ikke mange af. Men gødningsen separeres og kommer tilbage på markerne. Det er ikke den gængse metode i Thailand. Her er afbrænding den almindelige praksis.

Foderet til køerne består

af græs, majs og kraftfoder, der udfodres med TMR. Malkestalden er en 2x6 sildebensstald med ventilation og køling med vanddamp. Det er nødvendigt i et klima, hvor temperaturen ofte sniger sig op over 30 grader og luftfugtigheden rammer de 90 procent.

Samlecentraler køler mælken ned

Prisen på mælk er fastsat af regeringen til et minimum på cirka fire kroner pr kg. Det lyder af meget, men når ydelsen er lav og omkostningerne høje, så er der mange landmænd der stopper med at malke.

Mejeriområdet i Thailand har været domineret af små producenter med 2-15 køer.

Thai-Denmark økologisk certificering

- Kørerne bliver økologiske efter en ni måneders omlægningsperiode.
- Kraftfoderet skal være økologisk certificeret.
- Grovfoder skal være dyrket pesticidfri.
- Kørerne skal have adgang til græs.
- Medicin skal være baseret på urter eller økologisk certificeret.
- Alle mælkeproducenter med mere end 100 køer skal være økologer hos DPO.

Kilde: DPO Thailand

Thai-Denmark Dairy Farms resultater

- Gennemsnitlig ydelse: 20,8 kg pr ko pr dag.
- Mælkebestandele: Tørstofprocent: 12,43. Proteinindhold: 2,98 procent. Fedtindhold: 4,95 procent. Omega-3-indhold: 0,9 procent.

Kilde: DPO Thailand

Thai-Denmarks producenter har i gennemsnit knap 30 køer pr bedrift.

På mejeriet her i Muak Lek indvejes 450.000 kg mælk dagligt. Det er DPOs største mejeri og meget af mælken kommer fra lokale producenter. De lokale kører selv mælken til Thai-Denmarks 15 samlecentraler, hvor mælken køles ned og transporteres her til mejeriet. Mælkens tørstofprocent kontrolleres, for der har været snyd med fortynding af mælk. Størstedelen af mælken UHT-behandles, gøres laktosefri og laves til skolemælk i små brikker med navnet Thai-Denmark og den røde ko som logo.

Men hvordan kom Danmark på mælkebrikkerne i Thailand?

Dansk agronom startede thailandsk mælkeeventyr

Den danske agronom Gunnar Søndergaard (1926 – 2016) fra Asp i Vestjylland rejste sidst i 1950'erne rundt i Thailand og fandt ud af, at det frodige land ikke havde

hverken reel mælkeproduktion eller mejerier. Agronomen brændte for fremme af velfærd og udvikling, og sammen med Landbrugsrådets Afsætningsudvalg fik han etableret en landbrugs-skole samt demonstrations-landbrug med plads til 160 malkekøer efter danske principper.

Farmen blev kaldt Thai-Denmark Dairy Farm. Gunnar Søndergaard var i flere år driftsleder af farmen i Thailand, som senere blev et Danida-projekt. Fra 1971 til midt i 80'erne var han rådgiver for lignende projekter i både Asien og Afrika. Den danske agronom modtog flere hædersbevisninger for sit virke i Thailand, både den kongelige thailandske hvide elefantorden og adskillige æresdoktorater.

Et kongeligt venskab

Gunnar Søndergaard fortæller i en video, som det danske udenrigsministerium har fået lavet, at det store projekt i Thailand startede

På mejeriet her i Muak Lek indvejes 450.000 kg mælk dagligt.

Det er DPOs største mejeri og meget af mælken kommer fra lokale producenter. Størstedelen af mælken UHT-behandles, gøres laktosefri og laves til skolemælk. Foto: Jette Beck.

Ris betyder meget for både kultur og økonomi i Thailand. Det er landets vigtigste afgrøde. Over 50 procent af landbefolkningen lever af at dyrke ris. Foto: Jette Beck.

De thailandske mælkeproducenter kan forholdsvis nemt opnå en ydelsesfremgang ved omlægning af fodringen og udskiftning af genetik fra de traditionelle thailandske køer til Holstein-racen, mener DPO. Foto: Jette Beck

med en tur til den thailandske konges palads med en dansk-thailandsk malkeko på ladet.

På den måde fik projektet den thailandske konges bevågenhed. Kong Bumibol Adulyadej var rejst til Europa i 1960 og kom til Danmark, hvor han besøgte den danske kong Frederik IX og blandt andet danske mælkeproducenter. Det førte til et mangeårigt venskab mellem de to kongefamilier. Kong Bumibol Adulyadej donerede elefanter til Københavns Zoologiske have. Det danske kongehus donerede 39 røde malkekøer og en tyr til projektet som Gunnar Søndergaard arbejdede på i Thailand.

Thai-Denmark Dairy Farm blev officielt indviet den 16. januar 1962. Det er nu blevet den nationale malkeko-dag, som fejres med dyrskue og messe for mælkeproducenter hvert år midt i januar på farmens arealer i Muak Lek.

Se en video med nu af-døde Gunnar Søndergaard

her: <https://webtv.um.dk/video/4779371/jeg-var-inviteret-til-at-give>

Helikopter-perspektiv for malkekøer

Thai-Denmark Dairy Farm ligger på 400 ha tidligere jungleareal ejet af kongen.

Fotos, der hænger i en gang på vej til det moderne mejeri hos Thai-Denmark Dairy Farm, viser, hvordan man fandt det helt rigtige sted til mælkeproduktion fra en helikopter.

Selv kongerne kom op i helikopter-perspektiv for at se det stort anlagte projekt. Man overfløj den thailandske konges landbesiddelser for at finde det helt rigtige sted til opstart af mælkeproduktion i Thailand. En klar flod og jævne arealer gjorde udslaget. Herefter blev junglen ryddet for at bygge en moderne landbrugsskole, stald og mejeri efter danske principper med røde danske malkekøer. Køerne overlevede ikke, men det gjorde farmen og logoet med den røde ko. Farmen er

Boringer til markvanding Sløjfninger af boringer og brønde

Vi er specialister i boringer til markvanding og husdyrhold

Kontakt Karsten Knudsen
på tlf. 40 55 35 24 og få
et uforpligtende tilbud.

Karsten Knudsen
Brøndborer

ABORING A/S
V/KARSTEN KNUDSEN · TLF. 40 55 35 24
www.aboring.dk

Nawanon Chantapra er chef for mælkeproduktion og udvikling i DPO (Dairy Farming Promotion Organization of Thailand). DPO er den statslige virksomhed under det thailandske landbrugsministerium, der nu ejer koncernen Thai-Denmark. Foto: Jette Beck.

blevet moderniseret og udviklet, og nu er der på ny dansk genetik på vej til malkestaldene i Thailand.

Rød dansk ko er symbol på frisk mælk

Den røde danske malkeko er blevet symbolet på Thailands mælkeproduktion. I 60'erne var rød dansk malkeko den højeste ydende, og derfor var det de røde køer, der blev sendt til Thailand.

I 60-året for det dansk-thailandske samarbejde var der igen en dansk delegation i Thailand. Repræsentanter fra Fødevarestyrelsen, den danske ambassade i Thailand, Landbrug & Fødevarer og 12 danske virksomheder var for et år siden i Thailand for at fejre samarbejdet. I forbindelse med fejringen donerede VikingGenetics 19 embryoner af rød dansk malkeko, der skal bringe den røde ko

tilbage til Thailand. De røde malkekøer er for thailerne et symbol på frisk mælk.

Nu er der knap 300 dyr i de moderne stalde sortbroget Holstein, og det er ikke sikkert, at de røde køer kommer til at dominere igen. Logoet med den røde ko og kalv er stærkt, og der er et officielt ønske om at se de røde køer på farmen igen. Avlsledelsen arbejder på at finde de helt rigtige ammekøer til de "røde" danske embryoner.

Tabel 1

	Thailand	Danmark
Hovedstad - indbyggertal	Bangkok - 10 mio.	København - 1,3 mio.
Befolkningstal 2023	71, 8 mio.	5,9 mio.
Areal i ha	51.312.000	4.292.000
De tre største etniske grupper	86 procent Thai, 3 procent Khmer, 2 procent Malay	85 procent dansk, 5 procent vesterlændinge, 5 procent fra Mellemøsten
Bruttonationalindkomst pr indbygger (PPP)	21.000 \$	74.000 \$
Landbrugsareal (inkl. skovdrift) ha	26.500.000	2.618.000
LANDBO-BEFOLKNING der bor udenfor byerne	45 procent	11 procent
LANDBRUGETS ANDEL AF BNP	8 procent	2 procent
STØRSTE AFGRØDE OG HA	Ris på ca. 9 mio. ha	Vårbyg på 0,5 mio. ha
STØRSTE ANIMALSK PRODUKTION pr år	2,8 mio. tons kyllingekød	1,9 mio. tons svinekød

Kilder: FAOstat, FN, ICID.org, UM.dk, Danmarks Statistik, Geolex.dk, If.dk.

Gratis skolemælk til thailandske børn

Thai-Denmark Milk er nu en regeringsejet koncern. Brandet står i dag for 45 pct. af den solgte mælk i landet. Formålet er dog fortsat også at træne thailerne i effektiv mælkeproduktion og øge mængden af friskproduceret mælk i Thailand.

Der er stor fokus fra den thailandske regering om at øge landbrugsproduktionen i landet. Blandt andet er der et stort ønske om at udvide produktionen af skolemælk. En tredjedel af den samlede thailandske mælkeproduktion går til skolemælk. Thailerne er traditionelt ikke mælkedrikkere, men middel-

På Thai-Denmark Dairy Farm malkes i en 2x6 sildebensstald med ventilation og køling med vanddamp. Det er nødvendigt i et klima, hvor temperaturen ofte sniger sig op over 30 grader og luftfugtigheden rammer de 90 procent. Foto: Jette Beck.

klassen vokser og ligeledes ønsket om sunde og næringsrige fødevarer. Specielt

markedet med drikkeprodukter som mælk og yoghurt er i vækst.

Der produceres nu over én million tons mælk om året i Thailand, og grundlaget for

den produktion har danske landmænd været med til at lægge ■

Lys, luft og energi: fremtidens stald en dyrevenlig kvægstald

- En kvægstald hvor 90% af dagslyset strømmer ind gennem taget, reduceres behovet for installation af kunstigt lys.
- Naturlig ventilation, hvor frisk luft blidt cirkulerer gennem stalden, eliminerer behovet for mekanisk ventilation i staldene.
- Temperaturen i staldene ligger typisk 5-10 grader under temperaturen udenfor, selv på de varmeste sommerdage. Det er afgørende for at minimere varmestress for dyrene og dermed fremme deres sundhed og produktivitet

Mød os på Agromek 2024 - 26.-29. November
Vi er på stand J7116

www.norcover.eu

 Norcover

**BvL selvkørende
fuldfodervogne!**
**Effektivitet uden kompromis
- dag og nat!**

V-MIX DRIVE MAXIMUS GIANT 25

Tag kontakt nu: BvL Danmark
Flemming Hyldgaard
☎ +45 40 32 99 45
fh@bvl-group.dk
www.bvl-farmtechnology.com

BvL
VAN LENERICH